

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617210200
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6617210200.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletého W. I., nar. XX. februára XXXX, bytom X. XXX/XX, XXX XX W., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov matky W. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX/XX, XXX XX W., zastúpená advokátkou JUDr. Martou Ivaničovou, so sídlom Dolná ul. 62, 974 01 Banská Bystrica a otca B. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XX, XXX XX B. B., v konaní o zmenu zverenia maloletého dieťaťa o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/4/2017-167 z 22. januára 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku o úprave styku otca s maloletým W. a v III. výroku o trovách konania zrušuje a v tomto rozsahu vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zverenie maloletého W. do jeho osobnej starostlivosti (I. výrok). Rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 1P/49/2015-82 zo dňa 4. mája 2016 v časti úpravy styku k maloletému W. zmenil tak, že každý nepárny víkend od piatku 14.00 hod. do nedele 18.00 hod. bude maloletý v starostlivosti matky a každý párný víkend od piatku 14.00 hod. do nedele do 18.00 hod. bude maloletý v starostlivosti otca. Počas vianočných sviatkov každý párný rok od 24.12. od 8.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 18.00 hod. má byť podľa rozhodnutia súdu maloletý W. v starostlivosti otca a každý nepárny rok od 24.12. od 8.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 18.00 hod. bude maloletý v starostlivosti matky. Obom rodičom uložil povinnosť odovzdať a prevziať dieťa navzájom v bydlisku matky. Náhradu trov konania III. výrokom žiadnemu z účastníkov nepriznal.

1.1 V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie popísal chronologicky svoj postup v konaní, vyjadrenia účastníkov, ako aj obsah výpovede svedkov, závery znaleckého posudku psychologičky Mgr. Oľgy Dianiškovej a s odkazom na ustanovenie § 25 ods. 1, § 26 a § 36 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) návrh otca na zverenie maloletého W. do jeho osobnej starostlivosti zamietol z dôvodu, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého W. na veľmi dobrej úrovni bez nedostatkov, preto nie je potrebné meniť výchovné prostredie u tohto dieťaťa.

1.2 K úprave styku otca s maloletým W. súd prvej inštancie pristúpil po závere, že „predchádzajúca rodičovská dohoda nebola veľmi vhodne riešená, nakoľko medzi rodičmi dochádzalo ku konfliktom ohľadne termínov pri určovaní styku s maloletým. Z daného dôvodu styk upravil napevno tak, že maloletý bude v starostlivosti matky každý nepárny víkend... a v starostlivosti otca každý párný víkend..., rovnako súd upravil aj trávenie vianočných sviatkov tak, aby maloletý mohol stráviť rovnomerne čas tak s jedným, ako aj druhým rodičom“.

1.3 Rozhodnutie o trovách konania bolo odôvodnené iba odkazom na ustanovenie § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „C. m. p.“).

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním otec dieťaťa. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) s výtkou,

že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec vysvetlil, že na návrhu na zverenie maloletého W. do jeho osobnej starostlivosti akceptujúc závery znaleckého posudku Mgr. Oľgy Dianiškovej netrval. Dôvodom podania návrhu na zverenie maloletého W. do jeho osobnej starostlivosti bolo želanie dieťaťa vyslovené pred ním viackrát. Akceptuje však, že oddelenie maloletého W. od brata M. by mohlo byť pre dieťa veľmi záťažové a stresové. Otec má záujem stretávať sa s oboma deťmi v širokom rozsahu, aby sa tak mohol podieľať na ich výchove. Tomu však bude brániť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý zúžil styk otca oproti úprave rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 1P/49/2015 zo 4. mája 2016 výrazným spôsobom a navyše popiera zmysel svojho rozhodnutia o zamietnutí návrhu na zmenu výchovného prostredia I. výrokom, aby súrodenci boli spolu, keď styk s maloletým W. upravil odlišne než znie úprava styku s maloletým M.. Zo znaleckého posudku Mgr. Oľgy Dianiškovej nevyplýva potreba obmedzenia styku otca s niektorým z detí. Oproti prvému rozhodnutiu o úprave styku sa nemôže otec s maloletým Matúšom stykať počas veľkonočných sviatkov a školských prázdnin a keďže súd prvej inštancie žiadne dokazovanie ohľadne styku s maloletým M. nevedol, neprichádza podľa názoru otca do úvahy zmena rozhodnutia odvolacím súdom, len zrušenie tohto rozsudku a vrátenie veci na ďalšie konanie.

3. Matka naopak súhlasila s rozsudkom súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Poukázala na závery znaleckého dokazovania vykonaného znalkyňou Mgr. Oľgou Dianiškovou, ktorá neodporučila odlúčiť maloletého W. od matky a brata M. a zveriť toto dieťa do sústavnej osobnej starostlivosti otca. Podľa názoru matky súd vyhovel návrhu otca na úpravu styku tak, ako ho prezentoval na pojednávaní dňa 22. 01. 2018 s rozdielom jedného dňa. Zdôraznila, že návrhom na začatie konania sa domáhal otec iba zverenia maloletého W. do svojej osobnej starostlivosti, úpravu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému M. neinicioval.

4. V následnom vyjadrení z 15. marca 2018 na svojom odvolaní už otec žiada „zmenu a doplnenie úpravy styku s maloletými synmi M. a W. I.“.

5. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní otca podľa § 34 C. s. p. prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že zákonné podmienky na nariadenie odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. splnené neboli. Po preskúmaní postupu súdu prvej inštancie vo vzťahu k II. výroku rozsudku napadnutého odvolaním otca a III. závislého výroku o trovách konania dospel odvolací súd k názoru, že odvolanie otca je dôvodné a je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a) a písm. c) Civilného sporového poriadku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých upravuje Civilný mimosporový poriadok. Subsidiárne sa podľa § 2 ods. 1 C. m. p. aplikuje aj Civilný sporový poriadok. Konanie podľa § 23 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku sa začína na návrh. Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

7. Prelomenie zásady „ne ultra petitem partes“ je vyjadrené v § 40 C. m. p. tak, že súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac než čoho sa domáhajú, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu. Neznamená to však, že súd môže konať o tých otázkach, ktoré účastník konania predmetom konania neučinil alebo o ktorých nezačalo konanie na základe rozhodnutia súdu podľa § 23 ods. 2 C. m. p..

8. Maloletý W. je synom B. I. a W. B.. Títo rodičia majú spolu aj ďalšieho syna M., nar. XX. XX. XXXX. Obe deti M. aj W. boli zverené rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/96/2014-45 z 03. 07. 2014 do osobnej starostlivosti matky a styk otca s maloletými deťmi v tomto rozhodnutí upravený nebol, ponechal sa na dohodu rodičov. K úprave styku došlo až ďalším rozhodnutím Okresného súdu Brezno č. k. 1P/49/2015-82 zo 4. mája 2016, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Brezno sp. zn. 8P/96/2014 v časti IV. výroku tak, že bol vymedzený rozsah styku otca s oboma deťmi súčasne na dva víkendy v mesiaci, po dva týždne v letných mesiacoch júl a august, počas veľkonočných a vianočných sviatkov.

9. Otec maloletého Matúša doručil súdu prvej inštancie 12. 12. 2007 návrh na úpravu styku s „maloletým“ počas vianočných sviatkov v roku 2017, ktorý nebol zapísaný pod samostatnú spisovú značku, ale stal sa súčasťou spisu vo veci vedenej pod sp. zn. 6P/4/2017. V tom čase sa už spis nachádzal u znalkyne

Mgr. Oľgy Dianiškovej za účelom vypracovania znaleckého posudku podľa uznesenia Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/4/2017-92 zo 17. októbra 2017. Návrhu otca na úpravu styku s „maloletým“ počas vianočných sviatkov v roku 2017 v listinnej podobe žurnalizovanom na č. l. 103 spisu predchádzala e-mailová komunikácia súdu s otcom dieťaťa B. I. založená len do dodatkového obalu spisu slúžiaceho na evidenciu spisu počas doby znaleckého dokazovania, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu styku počas vianočných sviatkov v nepárnom roku doručil otec maloletého súdu prvej inštancie e-mailom 25. novembra 2017 a sudkyňa rovnako len e-mailom otcovi dňa 4. decembra 2017 oznámila, že na tento návrh - podanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie prihladať nebude z dôvodu, že podanie nebolo doplnené v zákonom stanovenej lehote aj písomne. Po doručení znaleckého posudku rodičom na pojednávaní dňa 22. januára 2018 otec uviedol, že akceptuje vyjadrenie znalkyne uvedené v znaleckom posudku, svoj „návrh na úpravu styku počas vianočných sviatkov roku 2017“ berie v celom rozsahu späť, ale tiež, že „čo sa týka styku tak chcem, aby súd upravil styk v nepárnom kalendárnom roku tak, že od 23. decembra do 30. decembra budú deti u mňa a zvyšok prázdnin budú u matky“. Na tento prednes otca zareagovala matka, že chce, aby styk bol upravený pevnými dátumami, nakoľko sa s otcom nevie dohodnúť. Uviedla tiež, že „maloletý, keď príde od otca je rozladený, má zvýšené nároky a neviem, čo mám s ním robiť. Žiadam súd, aby styk bol upravený tak, že jeden víkend je maloletý u mňa a jeden víkend je u otca“. Ďalšia komunikácia medzi rodičmi, kolíznym opatrovníkom a súdom ohľadne styku otca zachytená v zápisnici na č. l. 163 spisu neposkytuje presnú informáciu odvolaciemu súdu o tom, či zúčastnené osoby riešili úpravu styku otca iba s maloletým W. alebo s oboma deťmi M. a Matúšom, keď konanie vedené pod sp. zn. 6P/4/2017 začaté na základe návrhu otca z 3. augusta 2017 bolo vedené len ohľadne maloletého W. I., naproti tomu návrh otca na č. l. 103 spisu, aj keď je v podnápise čoho sa podanie týka označený ako návrh otca na úpravu styku s „maloletým“ (jedným maloletým), v závere tohto návrhu otec uvádza, že sa domáha zmeny úpravy styku z rozsudku Okresného súdu Brezno sp. zn. 1P/49/2015 vo vzťahu k „maloletým deťom“, teda nielen jednému. Rovnako sa vyjadroval otec na pojednávaní dňa 22. januára 2018, že chce upraviť styk v nepárnom kalendárnom roku tak, že deti budú u neho od 23. decembra do 30. decembra a zvyšok prázdnin budú u matky, na čo matka uviedla, že „maloletý“, keď príde od otca je rozladený, ale právna zástupkyňa matky aj kolízny opatrovník sa vyjadrovali k úprave styku s „maloletými deťmi“.

10. Súd prvej inštancie dokazovanie v konaní začatom na návrh otca až do rozhodnutia vo veci samej upriamil na skúmanie dôvodnosti návrhu otca na zverenie maloletého W. do jeho osobnej starostlivosti. Frekvencia a rozsah styku otca s maloletým Matúšom alebo maloletým M. neboli predmetom dokazovania na súde prvej inštancie a zmene podmienok, za ktorých podľa § 26 Zákona o rodine môže dôjsť k zmene pôvodného rozhodnutia, nebola zo strany súdu prvej inštancie venovaná žiadna pozornosť. K úprave styku otca s maloletým W. pristúpil súd prvej inštancie zrejme na naliehanie matky na pojednávaní dňa 22. januára 2018 bez toho, aby si zistil, čoho sa vlastne otec maloletého Matúša návrhom na č. l. 103 alebo návrhom predneseným na pojednávaní dňa 22. januára 2018 domáha, či zmeny úpravy styku vo vzťahu k jednému dieťaťu, vo vzťahu k dvom deťom, len počas vianočných sviatkov alebo v inom období a ujasnil si, či matkin prednes na pojednávaní dňa 22. januára 2018 je návrhom na začatie konania o úprave styku s maloletými deťmi spôsobom zmeny rozhodnutia Okresného súdu Brezno č. k. 1P/49/2015-82 zo 4. mája 2016. Otec výslovne uviedol, že netrvá na podanom návrhu na úpravu styku počas vianočných sviatkov roku 2017, ktorý v priebehu konania podal a berie ho v celom rozsahu späť a že nechce, aby bol upravovaný styk s maloletými deťmi nanovo, pretože potrebuje termíny styku s deťmi prebrať aj so svojím zamestnávateľom.

11. Procesnou podmienkou začatia konania podľa § 23 Civilného mimosporového poriadku je návrh účastníka alebo uznesenie súdu o začatí konania.

12. Podľa § 28 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C. m. p.“) navrhovateľ môže počas konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh doručí súd ostatným účastníkom do vlastných rúk, ak neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene. Zmenu návrhu súd nepripustí, ak by výsledky konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Po vydaní uznesenia, ktorým súd zmenu návrhu nepripustil, pokračuje v konaní o pôvodnom návrhu.

13. Podľa § 29 ods. 1, 2, 3 Civilného mimosporového poriadku navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa

mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

14. K zmene návrhu spôsobom podľa § 28 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku nedošlo. Súd prvej inštancie neodstraňoval vady podania otca a matky, ktoré by mohli byť návrhom na začatie konania o úpravu styku postupom podľa § 129 C. s. p.. Prvoinštančný súd nevyjadril svoj názor na úkon otca - späťvzatie návrhu na úpravu styku počas vianočných sviatkov v roku 2017 a výslovný prednes, že nechce, aby bol nanovo upravovaný styk oproti rozhodnutiu Okresného súdu Brezno sp. zn. 1P/49/2015, či tento úkon nepovažoval za späťvzatie návrhu alebo dospel k názoru, že je v konaní potrebné pokračovať (§ 29 ods. 2 C. m. p.). O úprave styku otca s maloletým W. a zmene rozhodnutia Okresného súdu Brezno sp. zn. 1P/49/2015 len vo vzťahu k maloletému W. rozhodol súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 22. januára 2018 bez toho, aby vykonal akékoľvek dokazovanie na zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností podľa § 26 Zákona o rodine.

15. Odvolací súd konštatuje, že v konaní nebolo preukázané, či boli splnené procesné podmienky na to, aby konanie o úprave styku otca s maloletým W. na súde prebehlo a skončilo meritórnym rozhodnutím súdu (dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) C s. p.).

16. Rozhodnutie o zmene výkonu rodičovských práv a povinností bez zistenia podstatnej zmeny pomerov odôvodňujúcej zmenu pôvodného rozhodnutia nie je možné považovať za vecne správne rozhodnutie z dôvodu, že zákonné podmienky na zmenu rozhodnutia súdom prvej inštancie zisťované neboli. Rozhodnutie o zmene úpravy styku otca s maloletým W. vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke, či je dôvod na zmenu rozhodnutia o úprave styku. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie na zmenu pomerov odôvodňujúcich zmenu úpravy styku s maloletým W. alebo oboma deťmi tých istých rodičov. Po tomto zistení odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj podľa § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku. V konaní, ktoré je možné začať aj bez návrhu súd nevykonáva iba navrhnuté dôkazy účastníkmi konania, ale za účelom zistenia skutočného stavu veci vykonáva aj iné, účastníkmi nenavrhnuté, dôkazy (§ 35 a § 36 C. m. p.). Odvolací súd nepovažuje za účelné doplniť dokazovanie na odvolacom súde z dôvodu, že je potrebné v prvom rade odstrániť vady podaní otca a matky ohľadne úpravy styku, či navrhujú rodičia novú úpravu styku s jedným alebo oboma deťmi oproti rozhodnutiu Okresného súdu Brezno sp. zn. 1P/49/2015 zo 4. mája 2016, vyporiadať sa s vôľou otca vziať späť návrh na začatie konania o úpravu styku, odstrániť vady návrhu alebo vydať uznesenie o začatí konania bez návrhu a až potom vykonať vo veci potrebné dôkazy na zistenie zmeny pomerov pre prípadnú zmenu rozhodnutia podľa § 26 Zákona o rodine.

17. V novom rozhodnutí v súlade s § 396 ods. 3 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov odvolacieho konania.

18. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými

právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).